

ҚР Статистика Агенттігі

Біріккен Ұлттар
Ұйымының Халық қоры

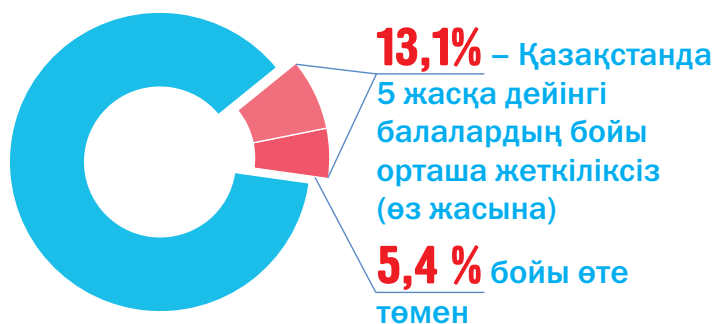
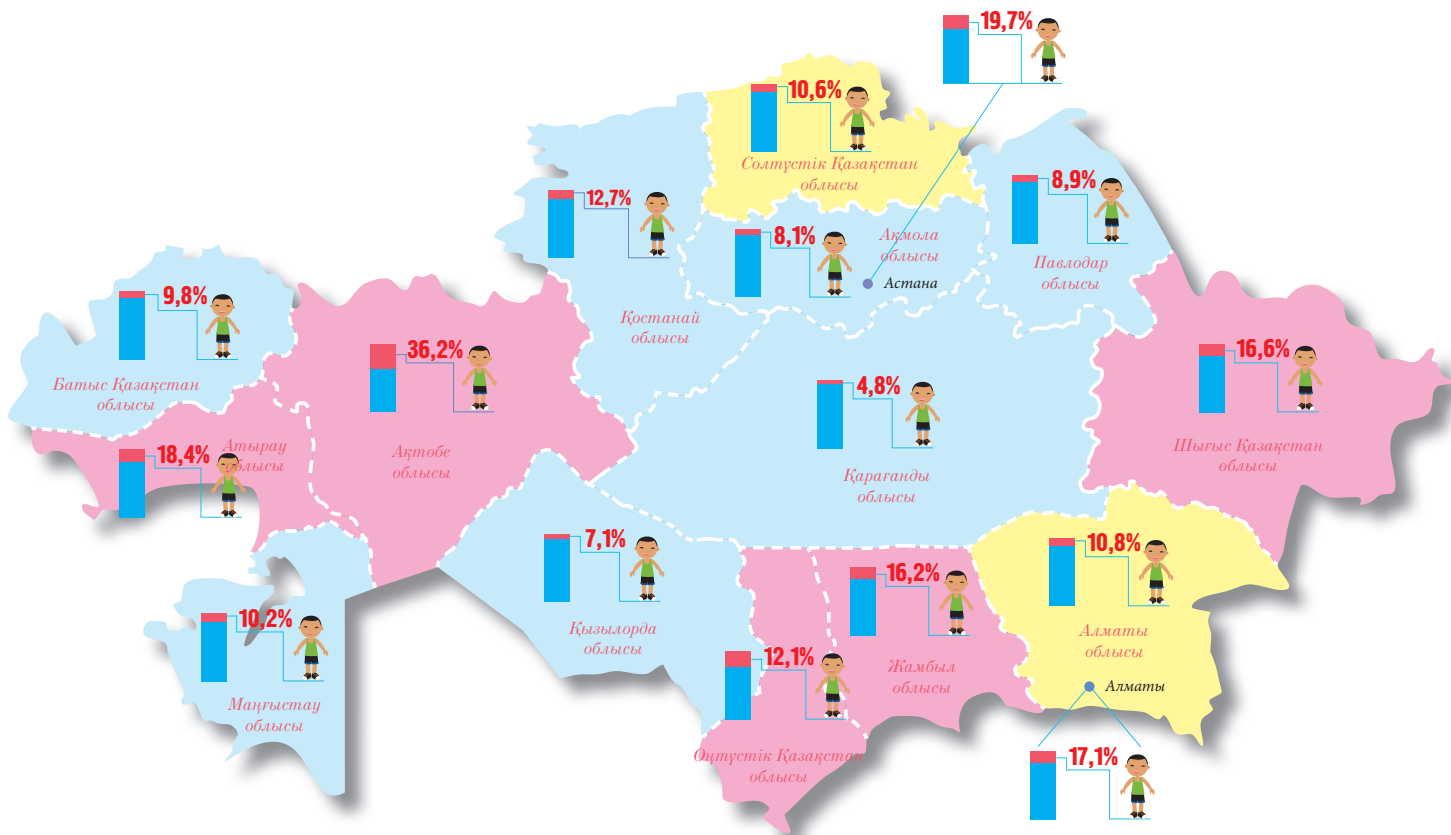
БАЛАЛАР МЕН ӘЙЕЛДЕР АХУАЛЫ

2010-2011жж. Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі және ҚР Статистика Агенттігінің «Ақпараттық-есептеу орталығы» республикалық мемлекеттік кәсіпорнымен ынтымақтастықта және Біріккен Ұлттар Ұйымы Балалар қорының (ЮНИСЕФ) техникалық және қаржылық қолдауымен, сондай-ақ БҰҰ Халық қорының (ЮНФПА) қаржылық қолдауымен Қазақстанда іс жүзіне асырылған Көптеген көрсеткіштер бойынша кластерлік зерттеудің (МИКС, 4 раунд) нәтижелері

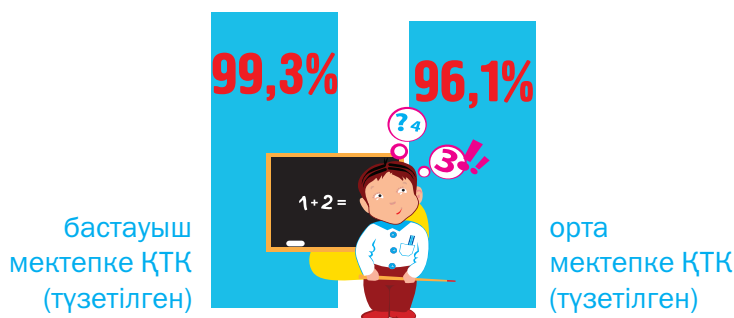
БОЙЫ ӨЗ ЖАСЫНА ЖЕТКІЛІКСІЗ 5 ЖАСҚА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАР

13,1% – Қазақстанда әрбір сегізінші баланың бойы іс жүзінде өз жасына жеткіліксіз

Бастауыш және орта мектепке қатысудың таза коэффициенті (ҚТК) (түзетілген)

БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН КІТАПТАРЫ БАР ҮЙ ШАРУАШЫЛЫҚТАРЫ

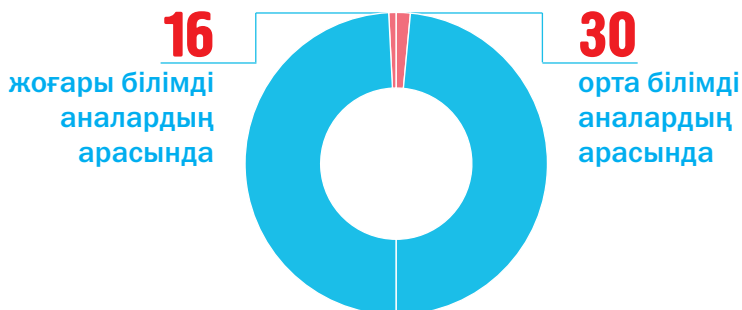

БАЛАНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚҚА ЖӘНЕ ТАМАҚТАНУҒА ҚҰҚЫҒЫ

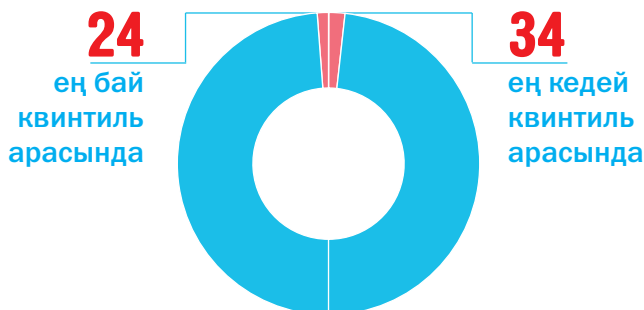

НӘРЕСТЕЛЕР ӨЛІМ-ЖІТІМІ (1000 ТІРІ ТУҒАНДАРҒА)

АНАСЫНЫҢ БІЛІМ ДЕҢГЕЙІ БОЙЫНША

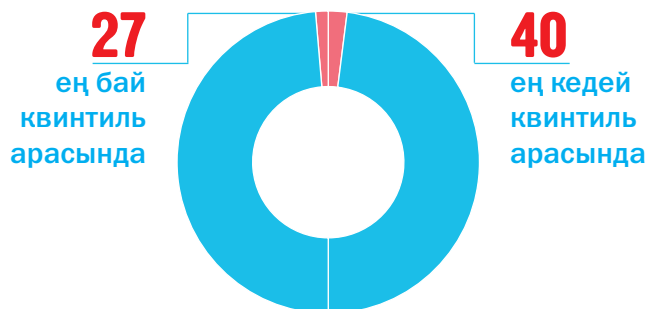

ҮЙ ШАРУАШЫЛЫҚТАРЫНЫҢ АУҚАТТЫЛЫҚ ДЕҢГЕЙІ БОЙЫНША

Жоғары білімді аналарға қарағанда, орта білімді аналарда 1 жасқа дейінгі жастағы нәрестенің өлу ықтималдылығы 2 есе жоғары

5 ЖАСҚА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ӨЛІМ-ЖІТІМІ (1000 ТІРІ ТУҒАНДАРҒА)

ЕМШЕК СҮТІМЕН ҚОРЕКТЕНДІРУ

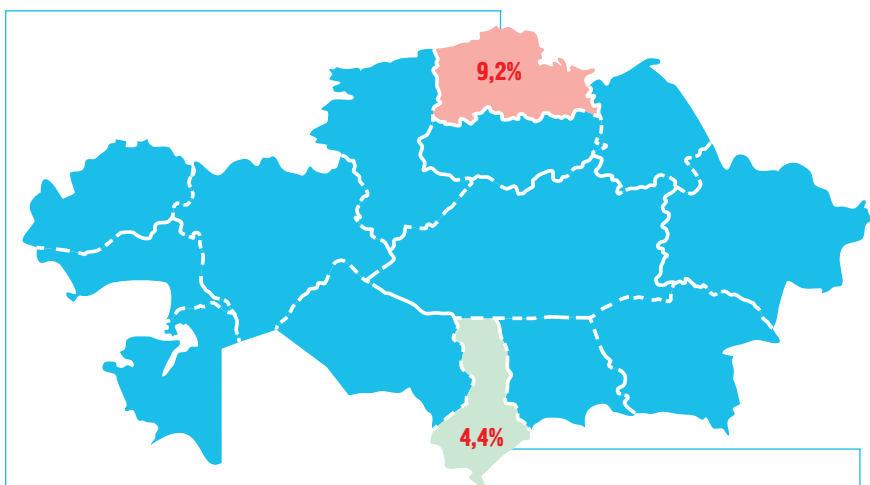
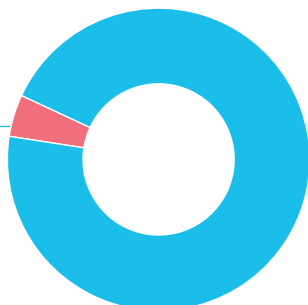

Тұжырым: Ең кедей квинильдегі отбасыларда ең дәулетті отбасыларға қарағанда 5 жасқа дейінгі балалардың өлім-жітім ықтималдығы біршама жоғары

ТУУЫЛҒАНДАҒЫ САЛМАҒЫ ТӨМЕН БОЛУ

4,5% нәрестенің туылғандағы салмағы төмен

Оңтүстік Қазақстан облысында (9,2%) тұратын балаларға қарағанда, Солтүстік Қазақстан облысының (4,4%) балалары жеткіліксіз салмақпен (2500 граммнан аз) туылу тәуекелі екі мәрте жоғары

БАЛАЛАРДЫҢ БІЛІМ АЛУ ҚҰҚЫҒЫ

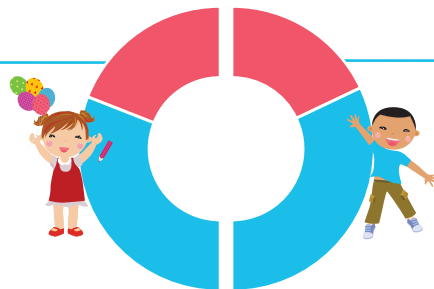
Қазақстандағы ерте жастағы балалардың даму индексі – **86,1**

БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛАРЫНА ҚАТЫСАДЫ

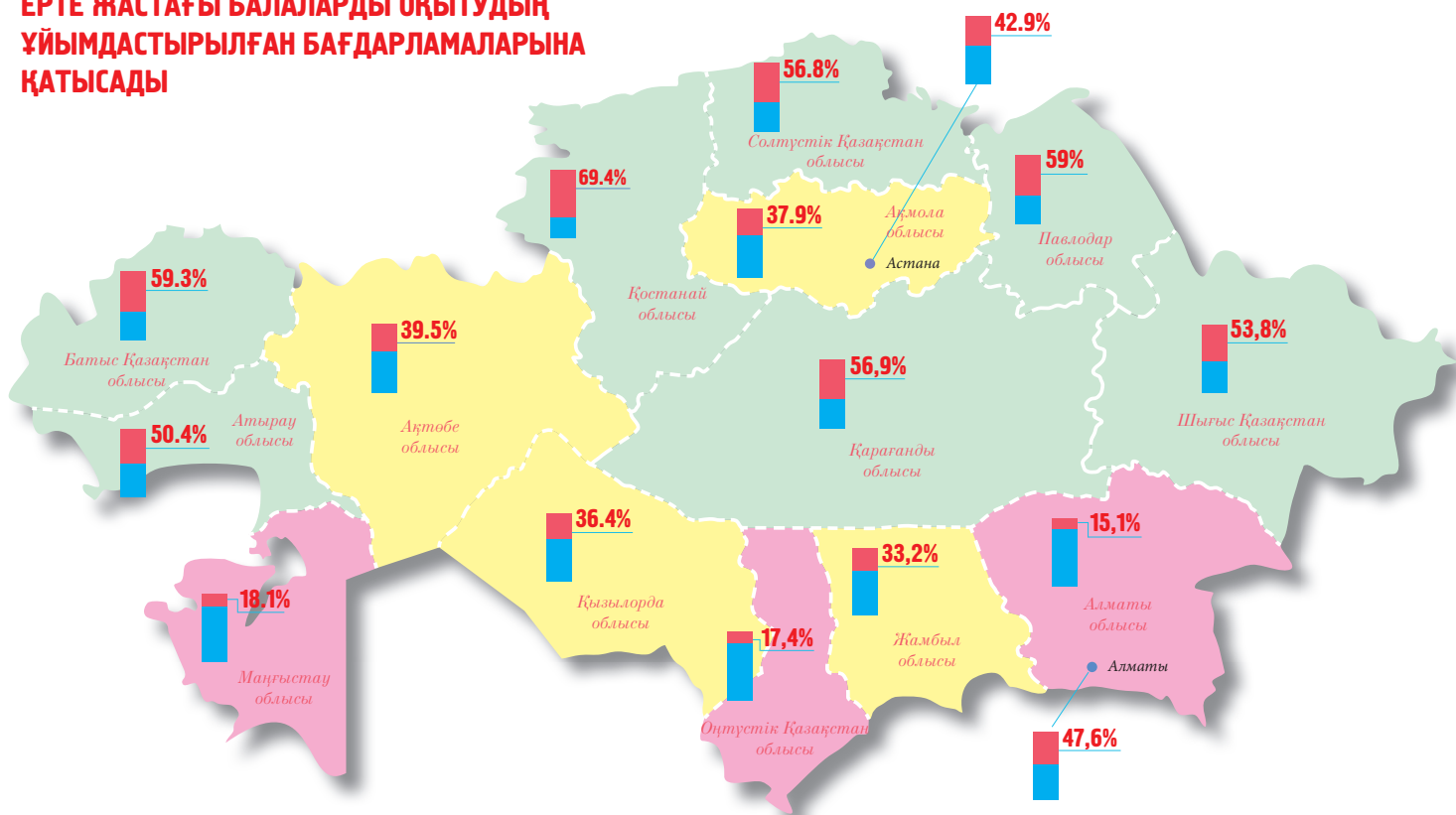
Қазақстанда **37%** бала 3-5 жас аралығында ерте жастағы балаларды оқытудың ұйымдастырылған бағдарламаларына қатысады

38,1%
қыз бала

35,9%
ұл бала

ЕРТЕ ЖАСТАҒЫ БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛАРЫНА ҚАТЫСАДЫ

29,4%

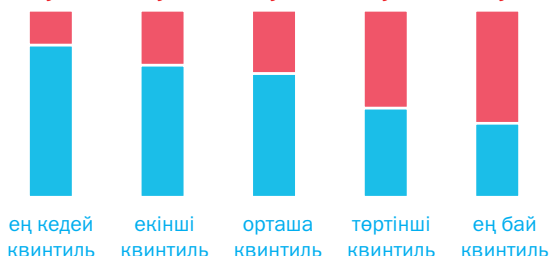
бала ауылдық мекендерде оқытудың ұйымдастырылған бағдарламаларына қатысады

45,3%

бала қалалық мекендерде оқытудың ұйымдастырылған бағдарламаларына қатысады

Ауқаттылық деңгейі бойынша балаларды ерте жасынан (3-5 жас) оқытатын үй шаруашылықтар

18,7% 29,4% 33,9% 52,4% 60,5%

Өмірдің алғашқы 3-4 жылы ақыл-ойдың тез даму кезеңіне келетін туралы дәлел кеңінен мойындалғандықтан, отбасындағы бала күтімінің сапасы- осы кезең ішіндегі бала дамуын анықтайтын негізгі фактор болып табылады.

СУ, САНИТАРИЯ ЖӘНЕ ГИГИЕНА

АУЫЗ СУДЫҢ ЖАҚСАРТЫЛҒАН КӨЗДЕРІН ПАЙДАЛАНУ

93,9%
барлық үй шаруашылықтары

ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛҒАН СУ ҚҰБЫРЫ

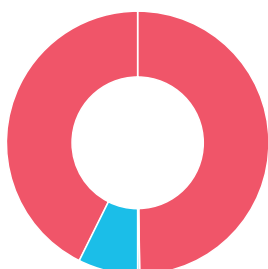
52,3%
барлық үй шаруашылықтары

СУДЫ ҚАЙНАТУ

55,7%
халық суды тазалаудың негізгі түрі ретінде суды қайнатады

85,3%
ең кедейлер арасында

99,5%
ең байлар арасында

ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛҒАН КАНАЛИЗАЦИЯ

36,9%
орталықтандырылған канализация жүйесі бар үй шаруашылықтары

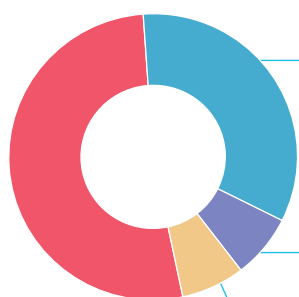
Қалалық мекендерде **63,6%** үй шаруашылықтары қазіргі заманғы шайылып жіберетін дәретханаларды пайдаланады

Ауылдық мекендерде **85%** астам үй шаруашылықтары төсеніші бар қазылған шұңқырлармен пайдаланады

ҰРПАҚТЫ БОЛУ ДЕНСАУЛЫҒЫ

ӘЙЕЛДЕР АРАСЫНДА ЖИІ ҚОЛДАНЫЛАТЫН КОНТРАЦЕПЦИЯНЫҢ ҮШ ТҮРІ

33,5%
жатыршілік спиральді (ЖІС)

7,2%
презервативтер

7,1%
ауыз арқылы қолданылатын контрацептивтер

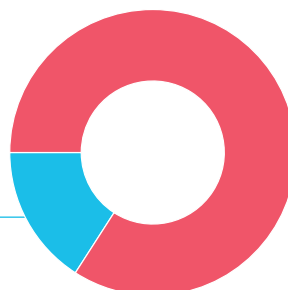
БОСАНУҒА ДЕЙІНГІ МЕДИЦИНАЛЫҚ БАҚЫЛАУ – ЮНИСЕФ ПЕН ДДҰ ЖҮКТІЛІК КЕЗІНДЕ ДӘРІГЕРГЕ ЕҢ КЕМІНДЕ ТӨРТ РЕТ БАРУ КЕРЕК ДЕП КЕҢЕС БЕРЕДІ

аналардың **87%** өзінің жүктілігі кезінде медициналық қызметкерге төрт реттен астам барған

барлық жүкті әйелдердің **99%** білікті медициналық қызметкерлердің қатысуымен босанған

босанулардың **15,9%** кесарь тілігі арқылы іске асырылған

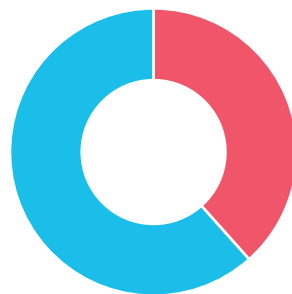
ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ

ЕГУЛЕР

96,8% –
АҚДС-ке қарсы
балаларды
иммунитеттеумен
қамту пайызы

Алайда барлық қажетті
егулерді (БЦЖ, ОПВ/
ИПВ, «В» Гепатиті, АҚДС)
алатын балалардың
иммунитеттеумен қамтылуы –
61,6%

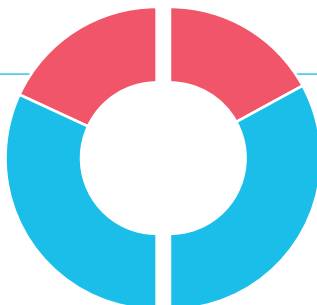

Ескерту: ЮНИСЕФ пен ДДҰ-ның жетекші қағидаттарына және Қазақстанның Егудің ұлттық күнтізбесіне сәйкес әрбір балаға келесілер жасалуы тиіс: туберкулезден қорғау үшін БЦЖ екпесін, дифтерия, көкжөтел және сіреспеден қорғау үшін АҚДС вакцинасының үш дозасын, “В” вирустық гепатитіне қарсы вакцинаның үш дозасын, полиомиелитке (ОПВ) қарсы вакцинаның үш дозасын егу. Қызылшаға, паротитке және қызамыққа қарсы егілу 12-15 ай жас топтарында жүргізіледі.

АҚТҚ/ЖҚТБ – ЖАСТАР АРАСЫНДА (15-24 ЖАС)

36,2%

Жас әйелдер
арасында АҚТҚ/
ЖҚТБ туралы жан-
жақты хабардар

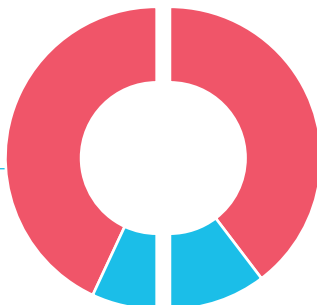
34,1%

Жас ерлер
арасында АҚТҚ/
ЖҚТБ туралы жан-
жақты хабардар

86,1%

жас әйелдер тестілеу
өтуге болатын жерді
біледі

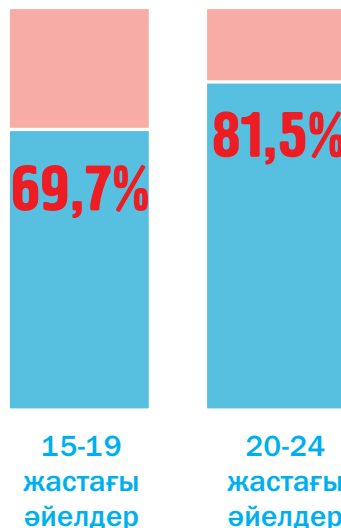

79,3%

жас ерлер тестілеу
өтуге болатын жерді
біледі

**ПРЕЗЕРВАТИВТІ ПАЙДАЛАНУ
АҚТҚ-НЫ ЖҰҚТЫРУДЫҢ АЛДЫН
АЛАТЫНЫ ТУРАЛЫ БІЛУ**

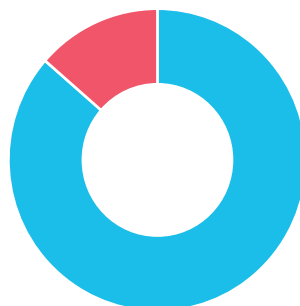

СТИГМА

Әйелдердің
олардың отбасы
мүшесінің АҚТҚ оң
статусы туралы фактіні
құпия **САҚТАМАЙДЫ**

15,3%

Әйелдердің
86,4%

АҚТҚ оң статусына
ие отбасы мүшесіне
қамқорлық жасауға
дайын

БАЛАНЫҢ ҚҰҚЫҒЫН ҚОРҒАУ

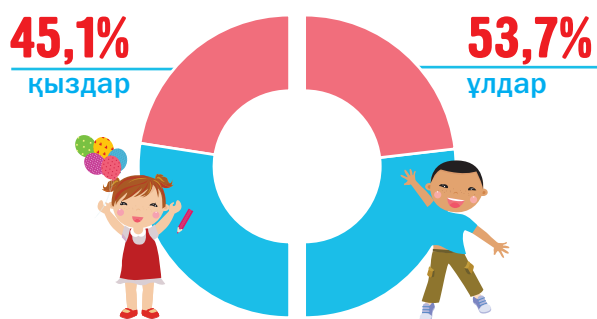
ТУУДЫ ТІРКЕУ

Қазақстанда 5 жасқа дейінгі балалардың **99,7%**-ның туу фактісі тіркелген

Ескерту: «Неке және отбасы туралы» заңына сәйкес ата-аналар немесе қамқоршыларға екі ай ішінде баланың туғандығы фактісі бойынша оны тіркеу керек. Тіркегені үшін мемлекеттік салық төленбейді. Туған балаларды уақытылы тіркетудің жанама стимулі бала туғандағы төленетін бір жолғы жәрдемақылар мен бала 1 жасқа толғанға дейін оның аналарына/қамқоршыларына ай сайын төленіп отыратын жәрдемақылар болып табылады.

БАЛАЛАРДЫ ТӘРТІПКЕ САЛУ

Зерттеу өткізілгенге дейін 1 ай ішінде жасы 2-14 аралығындағы балалардың **49,4%** өз аналары немесе оларға күтім жасаушы тұлғалардың тарапынан немесе үй шаруашылығының басқа мүшелері тарапынан психологиялық немесе тән жазасының, ең кем дегенде, бір түріне ұшыраған

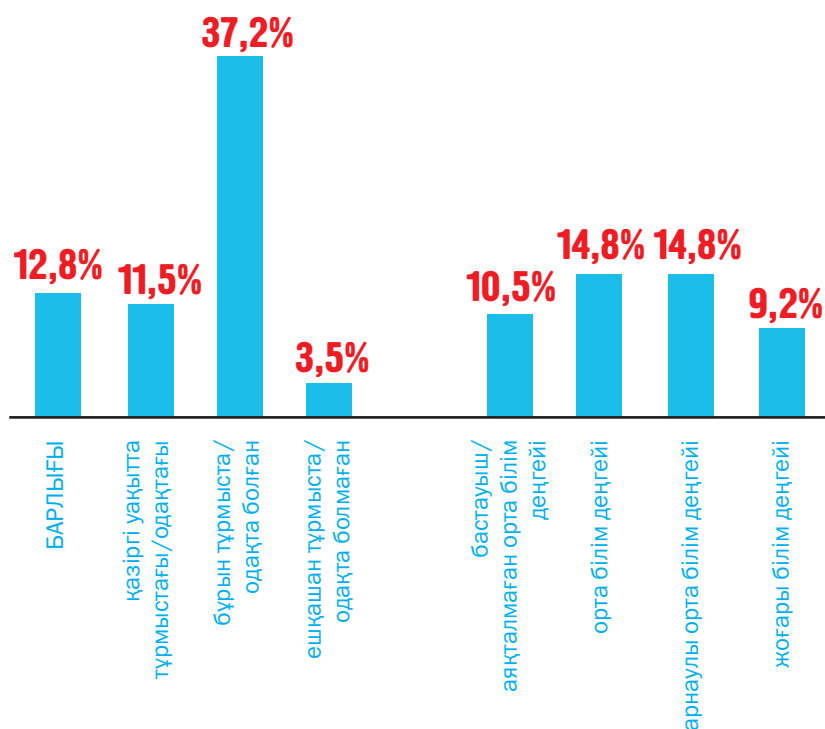

ТҰРМЫСТАҒЫ ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚ

Тән жазасына ұшыраған әйелдердің **51,1%**-на жуығы ешқашан көмекке жүгінбейді, егер жүгінсе де, онда үштен астамы **(34,4%)** көмекті өз отбасы мүшелерінен іздейді

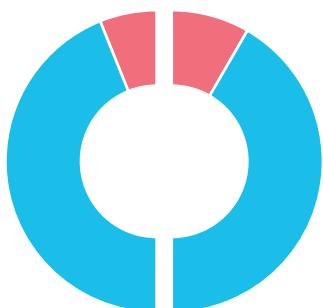

ОТБАСЫНДАҒЫ ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚ (15-49 ЖАС ӘЙЕЛДЕР)

Әйелін/серіктесін ұруға құқығы бар дейтін пікірмен келісетін

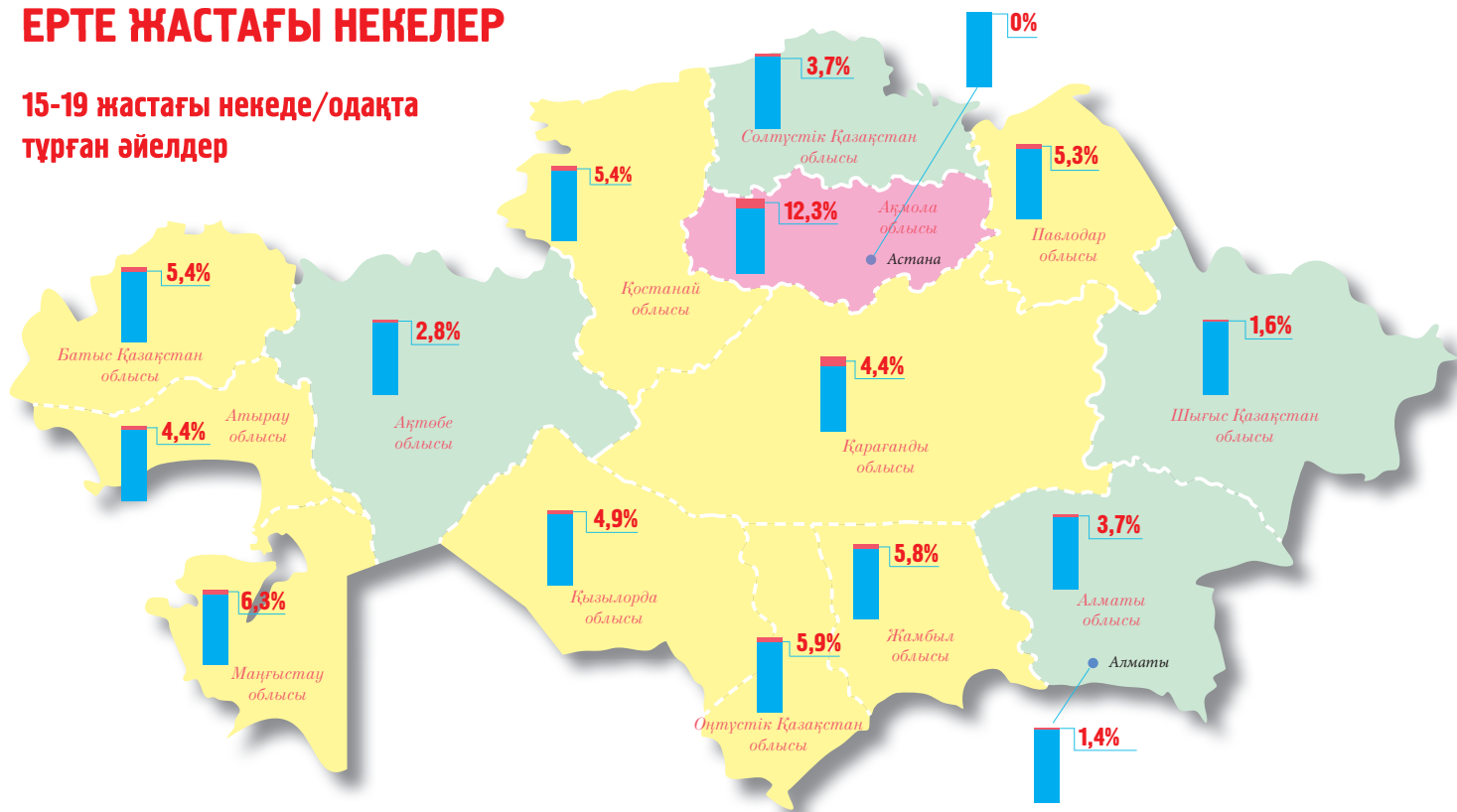
12,2%
әйелдер

16,7%
ерлер

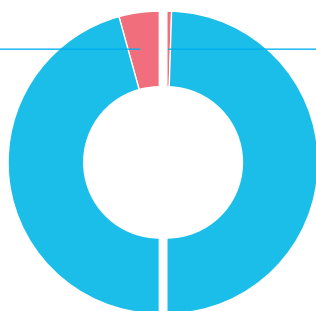
ЕРТЕ ЖАСТАҒЫ НЕКЕЛЕР

15-19 жастағы некеде/одақта тұрған әйелдер

8,6%

18 жасқа дейін некеге тұрған 15-49 жастағы әйелдердің үлесі

1,0%

18 жасқа дейін некеге тұрған 15-49 жастағы ерлердің үлесі

БАҚ-ҚА ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРҒА (АКТ) ҚОЛ ЖЕТІМДІЛІК

БАҚ-ҚА ҚОЛ ЖЕТІМДІЛІК (15-49 жас)

63,9%
әйел газет оқиды

61,7%
ерлер газет оқиды

29,1%
әйел радио тыңдайды

40%
ерлер радио тыңдайды

98,4%
әйел теледидар көреді

98,6%
ерлер теледидар көреді

ИНТЕРНЕТ ЖӘНЕ АКТ (15-24 жас)

Компьютерлерді пайдалану

83,6%
әйел

82,4%
ерлер

Интернетті пайдалану

67,5%
әйел

69,7%
ерлер